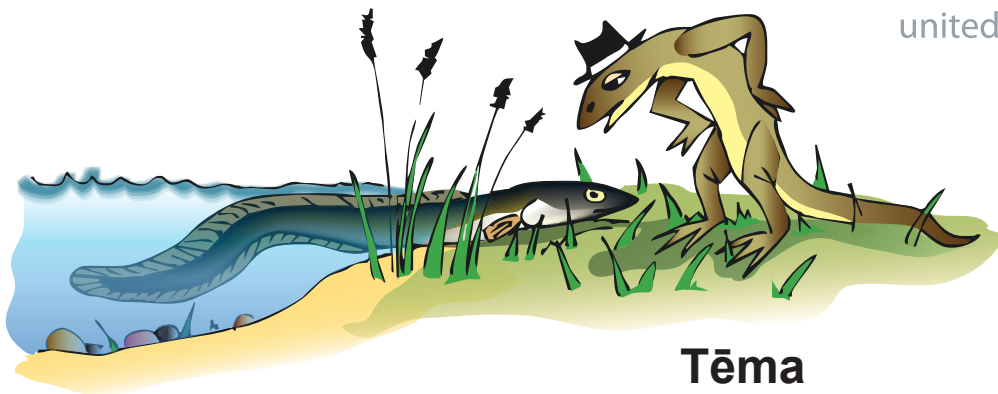

DIC „Rāzna”

piedāvāto nodarbību apraksti

Tēma „RĀZNAS NACIONĀLAIS PARKS UN TĀ IEMĪTNIKI”

Temats „Rāznas ezera zivis – parastās un īpašās”

Mērķis

Sniegt priekšstatu par zivju sugu dažādību un to nozīmi ezera ekosistēmā, par īpašām zivīm (ierobežoti izmantojamas) un veidot saudzīgu attieksmi (makšķerēšana, aizsardzība nārsta laikā, atkritumi).

Mērķgrupa

Pamatskola, 20-25 skolēni (pielāgojama atbilstoši vecumam)

Nodarbības ilgums

1,5 līdz 3-4 stundām* (ja ir āra nodarbība)

Sasaiste ar skolu mācību programmu

Dabas zinības, bioloģija tēma – „Zivis”

Nepieciešamais aprīkojums

- Laminētas kartītes ar zivju attēlu un nosaukumu
- Svaigas vai saldētas zivis
- Paliktņi, rakstāmpiederumi, zīmuļi, lineāli, lupas, mikroskops
- Zivju grāmata
- Puzles (īpašās zivis – 10 puzles, puzle „Līdaka nārsto”)
- Lapa un kartītes ar zivs nosaukumiem „Zivju bingo”* (vecākām klasēm)

Īss nodarbības apraksts

Nodarbības sākumā ar spēles palīdzību iepazīstas ar saldūdens zivīm un izrunā zivs uzbūvi, sastāvdaļas. Nodarbības turpinājumā, darbojoties grupās, veic zivs izpēti, izpilda vairākus uzdevumus un aizpilda darba lapas. Tam seko stāsts par ierobežoti izmantojamām zivīm Latvijā un tām, kuras sastopamas Rāznas ezerā, kuru papildina ar puzles salikšanu. Pārrunā makšķerēšanas un zivju aizsardzības jautājumus.

Temats „Augi”

Apakštemats „Rāznas ezera ūdensaugi”

Mērķis

Iepazīstināt ar Rāznas ezera augu valsti

Mērķgrupa

Pielāgojama atbilstoši dalībnieku vecumam, 10 līdz 20 dalībnieki

Nodarbības ilgums

1-1,5 stundas

Sasaiste ar skolu mācību programmu

Dabas zinības, tēmas – „Augu pielāgošanās, ūdensaugi”

Nepieciešamais aprīkojums

1. Plakāts „Ezera pasaule”.
2. Paliktņi, rakstāmpiederumi, zīmuļi, lupas
3. Dators, projektoris, ekrāns, prezentācija „Iepazīsim ūdensaugus!”
4. Laminēts augu attēlu komplekts
5. Auduma maisiņi, kuros ievietotas ūdensaugu daļas

Īss nodarbības apraksts

Nodarbības sākumā dalībnieki apskata plakātu „Ezera pasaule” un dodas pastaigā gar Rāznes ezera krastu, lai iepazītu ezermalā un ūdenī augošos augus. Pieraksta savus vērojumus. Nodarbība turpinās dabas izglītības centrā. Jautājumu un atbilžu veidā tiek noskaidrots, kādi ūdensaugi ieraudzīti ekskursijas laikā, kādi – redzēti pirms tam. Tam seko prezentācija par ūdensaugiem. Nodarbības noslēgumā tie izspēlētas spēles un zināšanas nostiprinošas aktivitātes.

Apakštemats „Augi Rāznes ezera piekrastē”

Mērķis

Iepazīstināt ar augu valsti Rāznes ezera piekrastē, sniegt priekšstatu par augu dažādību, augu atšķirības pazīmēm un augu pielāgošanos, kā arī informēt par aizsargājamiem augiem.

Mērķgrupa

Pamatskola, pielāgojama atbilstoši dalībnieku vecumam, 10-20 dalībnieki

Nodarbības ilgums

1 līdz 1,5 stundas

Sasaiste ar skolu mācību programmu

Dabas zinības, tēma – „Augi”

Nepieciešamais aprīkojums

- Laminēti augu attēli (savvaļas augi, ārstniecības augi, indīgi augi, aizsargājami augi)
- Četri gabali 4m garas lentas
- Paliktņi, individuālā „Mana augu grāmata”, zīmuļi
- Spēle „Vainaga pīšana”
- Noteicējs
- Var izmantot plakātu „Augu pielāgošanās”

Īss nodarbības apraksts

Nodarbības sākumā iepazīstas un runā par augiem, kas aug savvaļā. Izmantojot augu attēlus, noskaidro, kuri augi ir ārstniecības augi, kuri indīgi, kuri – aizsargājami. Darbojoties nelielās grupās, izpēta noteiktā laukumā – vienā kvadrātmetrā sastopamos augus, atzīmē pazīstamo augu nosaukumus, katra grupa prezentē savu laukumu. Tad dodas gar krastu, izpēta un uzzīmē „Manā augu grāmatā” atrastos augus, to pazīmes (zieda krāsa un tml.), pieraksta nosaukumu, ja zina. Nodarbības noslēgumā pārrunā un precizē ezera piekrastē sastopamo augu nosaukumus. Ar spēles palīdzību noskaidro, kuri augi ir sargājami.

Temats „Abinieki”

Mērķis

Sniegt priekšstatu par Latvijā sastopamiem abiniekiem - to klasifikāciju, Rāznas NP satopamo abinieku atsevišķu sugu pazīmēm. Iegūst priekšstatu par cilvēka un dabas mijiedarbību, apgūt pētnieciskās darbības iemaņas.

Mērķgrupa

Pamatskola, vidusskola; 20 skolēni

Nodarbības ilgums

1,5-2 stundas

Sasaiste ar skolu mācību programmu

Dabas zinības, bioloģija, tēma – „Abinieki”

Nepieciešamais aprīkojums

- Laminēti sugu noteicēji
- Planšetes jeb paliktņi, rakstāmpiederumi, lineāli
- Darba lapas (katrai grupai viena no katra pielikuma)
- Kartītes ar sugu latvisko un reversā latīnisko nosaukumu (jaunu zināšanu attīstīšanai bioloģijā)
- Ķeršanas aprīkojums (pāris makšķerēšanas tīkliņu, plastmasas trauciņi), lupā
- Ieteicams pretodu līdzeklis

Īss nodarbības apraksts

Nodarbības pirmajā daļā ir prezentācija par abiniekiem Latvijā. Tai seko dalībnieku sadalījums grupās, darba uzdevuma skaidrošana, nepieciešamā aprīkojuma izsniegšana un uzvedības/drošības instruktāža. Tad grupas dodas abinieku un to dzīves vides izpētes pārgājienā DIC apkārtnē (iepriekš izvēlētā maršrutā). Atgriezušās, darba grupas apkopo, prezentē un apspriež rezultātus. Noslēgumā apgūto zināšanu pārbaude un nostiprināšana (abinieku attēli un puzzles, darba lapa - bilžu mīkla, abinieku nosaukumi latviešu – latīņu valodās).

Temats „Putni”

Apakštemats „Gājputni un nometnieki”

Mērķis

Sniegt priekšstatu par Latvijā sastopamiem putniem – gājputniem un nometniekiem. Informēt par īpaši aizsargājamām putnu sugām (piemērs – melnais stārķis)

Mērķgrupa

Sākumskola, līdz 20 skolēniem

Nodarbības ilgums

45 minūtes (*nodarbība ir garāka, ja iet dabā vērot putnus)

Sasaiste ar skolu mācību programmu

Dabas zinības

Nepieciešamais aprīkojums

- Puzzles „Gājputni un nometnieki” ar putnu attēliem
- Plakāts „Latvijas putni”
- Plakāts „Melnais stārķis Latvijā” (pamatskolas, vidusskolas vecuma skolēniem)
- Aktivitāte „Bezdelīgas ceļš”* – ja nodarbība ir pirmsskolas, sākumskolas bērniem

- Runājošā rotaļlieta – melnais meža strazds, žubīte
- Putnu grāmata

Īss nodarbības apraksts

Nodarbības pirmajā daļā komandas saliek putnu attēlus un noskaidro, kuri no attēlos redzamajiem putniem ir nometnieki, kuri – gājputni. Nodarbības laikā skolēni aplūko putnu attēlus, iegaumē un pēc iespējas precīzāk izkrāso putnus pēc atmiņas. Nodarbībā mācās aprakstīt/izstāstīt kāds putns izskatās un kādas ir viņa raksturīgākās pazīmes. Nodarbības noslēgumā skolēni pārrunā jautājumus, kas saistīti ar gājputnu došanos uz siltām zemēm un ceļā sastopamām grūtībām. Pirmskolas vai sākumskolas audzēkņiem nodarbība ir par bezdelīgu (gājputns) un žagatu (nometnieks).

Apakštemats „Ūdensputni”

Mērķis

Sniegt priekšstatu par putnu vērošanas principiem, iepazīstināt ar biežāk sastopamajiem ūdensputniem.

Mērķgrupa

Pamatskola vai vidusskola, 20 skolēni

Nodarbības ilgums

1,5-2 stundas

Sasaiste ar skolu mācību programmu

Dabas zinības, tēma – „Putni”

Nepieciešamais aprīkojums

- Projektors, prezentācija
- Praktiskajām nodarbībām – binokļi un putnu noteicēji
- Laminēti Rāznā biežāk sastopamo ūdensputnu attēli
- Plakāti „Latvijas putni”, „Ezera pasaule”
- Putnu grāmata

Īss nodarbības apraksts

Nodarbības pirmajā daļā tiek iegūts priekšstats par pamatprincipiem putnu vērošanā un atpazīšanā. Tad seko prezentācija par ūdensputniem, daudzveidību un dzīves paradumiem. Nodarbības otrajā daļā skolēni dodas pie Rāznas ezera un, izmantojot noteicējus, binokļus un tālskati, pēta un nosaka ūdensputnus. Nodarbības noslēgumā pārrunā jautājumus, kas saistīti ar ūdensputnu aizsardzību.

Apakštemats „Dzeņveidīgie putni un to nozīme mežā”

Mērķis

Sniegt priekšstatu par Latvijas dzeņveidīgajiem putniem, par to nozīmi dabā, apgūt iemaņas putnu vērošanā un putnu pētīšanā.

Mērķgrupa

Pamatskola vai vidusskola (pielāgojama atbilstoši vecumam), 20 skolēni

Nodarbības ilgums

1,5-2 stundas

Sasaiste ar skolu mācību programmu

Dabas zinības, tēma – „Putni”

Nepieciešamais aprīkojums

- Projektors
- Binokļi un tālskatis
- Paliktņi, rakstāmpiederumi
- Runājošā rotaļlieta – dižraibais dzenis
- Dzeņveidīgo putnu noteicējs un putnu kalumu noteicējs
- Putnu grāmata
- Darba lapa „Brīnumi Lielajā Liepukalnā”^{*} – ieteicams izmantot gadījumā, ja nodarbība notiek L.Liepukalna dabas takā

Īss nodarbības apraksts

Nodarbību sāk ar diskusiju par dzeņveidīgajiem putniem un to nozīmi mežā. Grupu darba laikā dalībnieki noskaidro Latvijā sastopamās sugas, dzeņu darbības pēdas, diskutē par putnu lomu dabā. Tālāk seko stāstījums/prezentācija par dzeņveidīgajiem. Dodoties pastaigā pa meža taku, dalībnieki darbojas nelielās (3-4) grupās un noskaidro pazīmes, kas norāda uz dzeņveidīgo klātbūtni. Lai nostiprinātu iegūtās zināšanas, dalībnieki veic pētniecisko darbu – atzīmē takā konstatētās dzeņveidīgo klātbūtnes / darbības pēdas, izpēta noteiktā takas posmā redzamos kalumus. Noslēgumā grupas prezentē savus novērojumus.

Kontaktpersona: **Regīna Indriķe**, mob.t. **29139677**, e-pasts: regina.indrike@daba.gov.lv

